

IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS „DIENOS CENTRAS SUTRIKUSIO INTELEKTO ASMENIMS“ VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO SRITYJE

2021 m. rugsėjo 27 d.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu Nr. IX-904, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 ir įgyvendinant Viešosios įstaigos „Dienos centras sutrikusio intelekto asmenims“ (toliau-Įstaiga) korupcijos prevencijos įgyvendinimo priemonių planą 2019-2021 m., patvirtintą Įstaigos direktoriaus 2018 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. V1-13, atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas Įstaigoje viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo srityje.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą atliko Įstaigos direktorė Virginija Norvaišienė. Analizuotas 2021 m. I-III ketvirčių laikotarpis. Vertinimas atliktas dokumentiniu, formaliuoju ir palyginimo metodais, siekiant įvertinti, ar viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo srityje laikomasi įstatymų, kitų teisės aktų. Peržiūrėti vykdomosios veiklos dokumentai: Įstaigos direktoriaus įsakymai, pareigybių aprašymai, viešųjų pirkimų dokumentai. Korupcijos pasireiškimo tikimybės analizei buvo naudojamas Valstybės ir savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė nustatymo rekomendacijų klausimynas (toliau – Rekomendacijų klausimynas).

1. Padaryta korupcijos pobūdžio nusikalstama veika.

Per analizuojamąjį laikotarpį Įstaigoje neužfiksuota korupcinio pobūdžio nusikalstama veika, teisės pažeidimai, tarnybinė (drausminė) ar kitokia atsakomybė. Įstaigoje sudarytos galimybės darbuotojams, kitiems asmenims, kreiptis ir informuoti Įstaigos direktorių, atsakingą už korupcijos prevenciją ir kontrolę, apie galimas korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas ar kitus tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingus teisės pažeidimus. Tai galima padaryti tiesiogiai atvykus į Įstaigą ir pateikiant rašytinį pranešimą arba atsiuntus pranešimą paštu adresu Durpynų g. 10, Kuršėnai; telefonu 8 (41) 584 486, el.paštu: dienoscentras.kursenai@gmail.com (direktorė Virginija Norvaišienė), interneto svetainėje www.dienoscentraskursenai.lt. Pranešimų apie galimas korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas ar kitus tapataus pobūdžio teisės pažeidimus Įstaigoje korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo laikotarpiu negauta.

2. Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas.

Kontrolė Įstaigos viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo srityje užtikrinama šiais būdais: (žr. 1 lentelė).

1 lentelė. Kontrolės įgyvendinimas Įstaigos viešųjų pirkimų srityje

Eil. Nr.	Kontrolės forma / priemonės	Taikoma/ Netaikoma	Komentaras
1.	Sudaryta pastovi viešųjų pirkimų komisija	Taikoma	
2.	Komisijos pirmininkas ir nariai yra pateikę viešųjų ir privačių interesų deklaraciją	Taikoma	
3.	Komisijos pirmininkas ir nariai yra pasirašę konfidencialumo ir nešališkumo pasižadėjimą / deklaraciją	Taikoma	Pildoma 1 kartą sudarius komisiją ir kai yra pasikeitimas
4.	Komisijos nariai yra nuolat informuojami apie pareigą nusišalinti esant galimam interesų konfliktui	Taikoma	Komisijos nariai yra pasirašę nešališkumo deklaracijas, kuriose ši pareiga jiems nustatyta.
5.	Viešųjų pirkimų organizatorius-iniciatorius vykdo viešuosius pirkimus pagal patvirtintą viešųjų pirkimų planą	Taikoma	Viešųjų pirkimų planas esant poreikiui gali būti koreguojamas

3. *Įstaigos darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti.*

Per analizuojamąjį laikotarpį Įstaigos darbuotojų įgyvendinami uždaviniai, vykdomos funkcijos, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka buvo apibrėžti, nenustatyta įstatymų ir jų įgyvendinimo teisės norminių aktų ir administracinių aktų kolizijų. Viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo srityje dalyvaujančių darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo, teisės, pareigos bei atsakomybė yra reglamentuota šiuose Įstaigos dokumentuose:

1. Viešosios įstaigos „Dienos centras sutrikusio intelekto asmenims“ viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašas (toliau - Viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašas), patvirtintas Įstaigos direktoriaus 2020 m. gruodžio 22 d. įsakymu nr. V1-50.

2. Viešosios įstaigos „Dienos centras sutrikusio intelekto asmenims“ viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentas (toliau - Viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentas), patvirtintas Įstaigos direktoriaus 2020 m. gruodžio 22 d. įsakymu nr. V1-50.

3. Viešosios Įstaigos „Dienos centras sutrikusio intelekto asmenims“ etiško elgesio viešuosiuose pirkimuose tvarko aprašas, patvirtintas Įstaigos direktoriaus 2017 m. rugpjūčio 23 d. įsakymu nr. V1-22.

4. Viešosios Įstaigos „Dienos centras sutrikusio intelekto asmenims“ viešuosiuose pirkimuose kylančių interesų konfliktų nustatymo gairės, patvirtintos Įstaigos direktoriaus 2017 m. rugpjūčio 23 d. įsakymu nr. V1-22.

5. Viešosios Įstaigos „Dienos centras sutrikusio intelekto asmenims“ viešojo pirkimo komisijos narių ir pirkimų organizatoriaus nusišalinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Įstaigos direktoriaus 2017 m. rugpjūčio 23 d. įsakymu nr. V1-22.

Darbuotojai su dokumentais supažindinti pasirašytinai. Priimti vidaus tvarkos dokumentai periodiškai peržiūrimi ir, esant poreikiui, koreguojami.

4. *Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.*

Įstaigai nesuteikti įgaliojimai išduoti leidimus, licencijas, nuolaidas, lengvatas ir kitokias papildomas teises. ar atsisakyti jas išduoti arba sustabdyti, panaikinti jų galiojimą ar kitaip jas apriboti, taikyti teisės aktuose nustatytas kitas teisinio poveikio priemones, konstatuoti, nagrinėti teisės pažeidimus ir priimti sprendimus dėl teisinės atsakomybės priemonių taikymo. Ši veikla nėra susijusi su viešaisiais pirkimais Įstaigoje.

5. *Daugiausia priimami sprendimai, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.*

Įstaiga gali savarankiškai priimti kai kuriuos sprendimus, susijusius su Įstaigos turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, viešaisiais pirkimais, kuriuos teisės aktai nenustato prievolės derinti su kitomis valstybės įstaigomis. Įstaigos viešųjų pirkimų organizatorius prekes, paslaugas perka esant būtinam poreikiui. Pirkimai yra mažos vertės, kurie vykdomi apklausos būdu, per elektroninę viešųjų pirkimų sistemą CVP IS arba CPO. Organizuojant ir vykdant viešuosius pirkimus pranešimų apie galimas korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas ar kitus tapataus pobūdžio teisės pažeidimus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo laikotarpiu negauta. Viešieji pirkimai atliekami vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu Nr. I-1491, Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu, patvirtintu Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97, Įstaigos direktoriaus įsakymais, patvirtintais aprašais ir kitais teisės aktais.

6. *„Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija“.*

Per analizuojamąjį laikotarpį Įstaiga viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo srityje neturėjo sričių, kurios būtų susijusios su įslaptintos informacijos gavimu, naudojimu ir apsauga, o turima bei valdoma informacija nelaikytina valstybės ar tarnybos paslaptimi.

7. *„Anksčiau atlikus rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų“.*

Analizuojamu laikotarpiu Specialiųjų tyrimų tarnyba teisės aktų nustatyta tvarka neatliko korupcijos rizikos analizės Įstaigos viešųjų pirkimų organizavimo, vykdymo srityje ir nėra pateikusi motyvuotos išvados, kurioje būtų nurodyti trūkumai bei pateiktos rekomendacijos jiems šalinti.

1 lentelė. Apibendrintas ir pritaikytas Įstaigai Rekomendacijų klausimynas

Eil. Nr.	Kriterijai	Taip / Ne
1.	Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika:	-
1.1.	<i>Įstaigoje / veikloje</i>	Ne
1.2.	<i>Organizuojant ir vykdant viešuosius pirkimus</i>	Ne
2.	Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas:	-
2.1.	<i>Įstaigos / veiklos</i>	Ne
2.2.	<i>Viešuosiuose pirkimuose</i>	Ne
3.	Įstaigos darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti (išsamiai reglamentuoti – atsakymas „Ne“, neišsamiai – atsakymas „Taip“):	-
3.1.	<i>Įstaigos darbuotojų</i>	Ne
3.2.	<i>Viešųjų pirkimų organizavime ir vykdyme dalyvaujančių darbuotojų</i>	Ne
4.	Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu:	-
4.1.	<i>Įstaigos veikloje</i>	Ne
4.2.	<i>Viešuosiuose pirkimuose</i>	Ne
5.	Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo:	-
5.1.	<i>Įstaigos veikloje</i>	Taip
5.2.	<i>Organizuojant ir vykdant viešuosius pirkimus</i>	Taip
6.	Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija:	-
6.1.	<i>Įstaigos veikloje</i>	Ne
6.2.	<i>Organizuojant ir vykdant viešuosius pirkimus</i>	Ne
7.	Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę buvo nustatyta veiklos trūkumų:	-
7.1.	<i>Kitose įstaigos veiklos srityje</i>	Ne
7.2.	<i>Viešuosiuose pirkimuose, organizuojant ir vykdant</i>	Ne

Išanalizavus užpildytą klausimyną nustatyta, kad pagal vieną iš septynių vertinimo kriterijų, egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė. Įstaiga, kaip perkančioji organizacija viešuosius pirkimus vykdo savarankiškai. Pagrindiniuose Įstaigos vidaus tvarkos dokumentuose yra aiškiai apibrėžtos viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo srityje dalyvaujančių darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo, teisės, pareigos bei atsakomybė. Tokiu būdu išskaidoma atsakomybė už konkrečių funkcijų vykdymą. Viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašas nustato viešųjų pirkimų būdus ir juos detaliam aprašo, numato dokumentų rengimo tvarką, pasiūlymo nagrinėjimo ir vertinimo procesą, preliminarios ir pagrindinės pirkimo sutarčių sudarymą bei informacijos apie vykdytų procedūrų teikimą visuomenei.

Apibendrinant, galima teigti, kad nors viešieji pirkimai yra sritis, kurioje korupcijos pasireiškimo tikimybė yra didelė, Įstaiga imasi visų galimų priemonių, kad šią tikimybę sumažintų. Pirkimai atliekami laikantis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo, skaidrumo principu ir konfidencialumo, nešališkumo reikalavimu. Planuojant ir vykdant pirkimus racionaliai naudojamos Įstaigos lėšos. Įstaigoje nėra buvę atvejų, kad viešieji pirkimai būtų vykdomi neskaidriai ir korumpuotai.

REKOMENDACIJOS:

1. Tobulinti Įstaigos viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašą ir jo priedus, siekiant susisteminti viešųjų pirkimų tvarką.

2. Organizuoti mokymus asmeniui, atsakingam už viešųjų pirkimų organizavimą ir vykdymą.

Direktorė

Virginija Norvaišienė